

ANCHETA DE CONJUNCTURĂ ÎN SERVICII

Ancheta de conjunctură în servicii se bazează pe estimările managerilor de întreprinderi, cu privire la tendința de evoluție a activității economice. Ancheta s-a efectuat pe un eșantion de 1093 agenți economici, reprezentativ pe ansamblul sectorului. Mărimea eșantionului a fost stabilită astfel încât eroarea de estimare maxim admisă este $\pm 5\%$ la nivel total sector. S-a utilizat sondajul stratificat simplu aleator, iar variabilele de stratificare sunt activitatea și mărimea întreprinderii. Pentru obținerea rezultatelor agregate, răspunsurile întreprinderilor sunt ponderate cu variabila de selecție, respectiv cifra de afaceri. Proporția alternativelor de evoluție (creștere, stabilitate, scădere) reprezintă ponderea întreprinderilor (care au ales alternativa respectivă) în volumul de activitate al sectorului. Diferența procentuală între alternativele extreme (% creștere - % scădere) constituie soldul conjunctural, care exprimă tendința de evoluție a indicatorilor față de perioada de referință. Anchetele de conjunctură sunt realizate în cofinanțare, cu contribuția Comisiei Europene - DGECFIN (Bruxelles).

- Tendințe în ancheta din sectorul de servicii în trimestrul I 2006 -

Managerii din sectorul de servicii estimează o stabilitate a cererii de servicii în trimestrul I 2006 (sold conjunctural +8%), pe total activitate.

Situația economică din acest sector a crescut în ultimele trei luni (sold conjunctural +31%). Numărul de salariați din sectorul de servicii va continua să-și mențină tendința de stabilitate (87% din opinii), fapt ce se corelează și cu estimarea pe care au făcut-o managerii cu privire la evoluția cererii de servicii pentru perioada următoare.

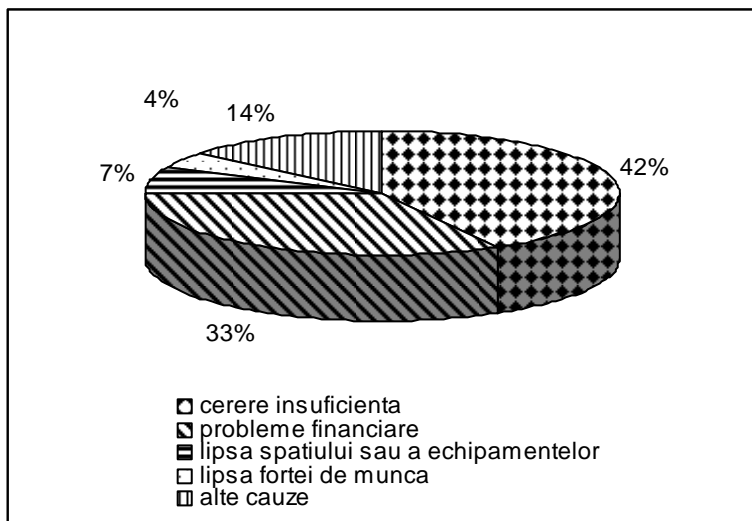
EVOLUȚIA ACTIVITĂȚII DIN SECTORUL DE SERVICII, PE GRUPE DE SALARIAȚI, ÎN TRIMESTRUL I 2006 - SOLDURI CONJUNCTURALE -

Grupa de mărime a întreprinderilor	Aprecierea situației economice	Aprecierea cererii de servicii	Aprecierea numărului de salariați	%, serii neajustate		
				Estimarea cererii de servicii în următoarele 3 luni	Estimarea nr. de salariați în următoarele 3 luni	Estimarea prețurilor în următoarele 3 luni
Total	31	33	5	8	1	35
1-49 salariați	17	12	-4	3	3	18
50-249 salariați	29	27	-3	3	3	38
250-499 salariați	42	42	13	35	27	24
500 salariați și peste	41	50	14	10	-5	48

Din analiza conjuncturală a evoluției cererii de servicii, după mărimea întreprinderii, tendințe de creștere mai pronunțate se înregistrează la întreprinderile cu 250 – 499 salariați (sold conjunctural +35%) și la cele cu 500 salariați și peste (sold conjunctural +10%).

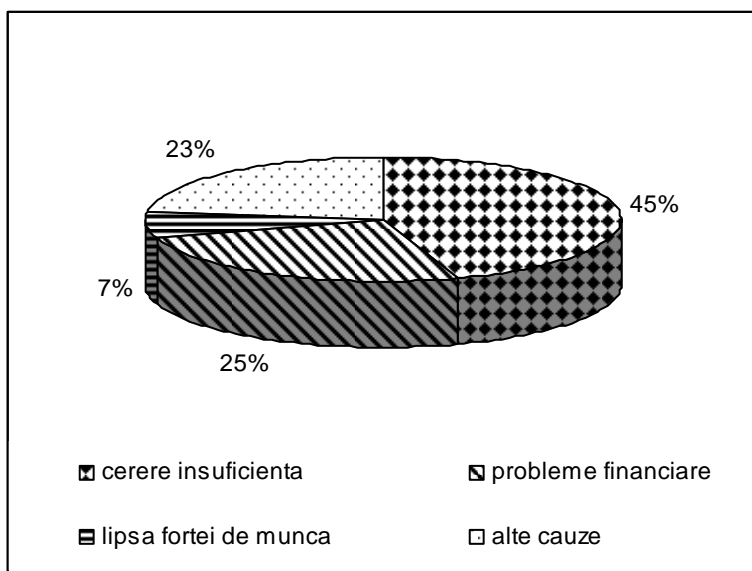
În trimestrul I 2006, 20% dintre repondenți au semnalat diferite cauze de limitare a îmbunătățirii activității de servicii. Dintre principalele cauze, **cererea insuficientă** (42% din opinii) continuă să aibă cea mai însemnată pondere, **probleme financiare** (33% din opinii), lipsa spațiului sau a echipamentelor (7% din opinii), lipsa forței de muncă (4% din opinii) și **alte cauze**, cum ar fi de exemplu lipsa subvențiilor de la stat, sezonul rece (14% din opinii).

APRECIERI PRIVIND CAUZELE CARE LIMITEAZĂ ACTIVITATEA DE SERVICII LA ÎNTRINDERILE MICI ȘI MIJLOCII

Principalele cauze care afectează derularea corespunzătoare a activității de servicii la întreprinderile mici, cu un număr cuprins între 1-49 salariați sunt:

- cererea insuficientă (42%)
- probleme financiare (33%);
- lipsa spațiului sau a echipamentelor (7%);
- lipsa forței de muncă (4%);
- alte cauze (14%)

Managerii întreprinderilor mijlocii (50-249 salariați), apreciază că prin specificul activității de servicii, există anumiți factori care restricționează activitatea acestui sector:

- cererea insuficientă (45%);
- probleme financiare (25%);
- lipsa forței de muncă (7%);
- alte cauze (23%)

INDICATORUL DE CONFIDENȚĂ^(a) PENTRU ȚĂRILE UNIUNII EUROPENE, A CELOR DIN ZONA DE INFLUENȚĂ EURO ȘI PENTRU VIITOARELE STATE MEMBRE U.E. (BULGARIA, ROMÂNIA)

%, serii ajustate sezonier

Indicatorul de confidență	Începând cu data de 01/1990					2005												2006
	Minim		Media	Maxim		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	01
	Val.	Data		Val.	Data													
UNIUNEA EUROPEANĂ	-6	03/03	17	32	08/98	14	13	10	8	10	9	11	11	11	13	15	12	15
ZONA EURO	-5	11/01	18	34	08/98	13	10	9	8	10	9	12	10	11	14	14	13	15
BULGARIA	15	03/03	28	42	06/02	30	26	29	28	31	35	30	23	24	22	26	24	22
ROMANIA	-1	06/05	28	54	06/04	30	32	26	20	21	-1	19	18	19	19	21	29	30

(a) Indicatorul de confidență este media aritmetică a soldurilor conjuncturale pentru următoarele trei componente: Aprecierea situației economice, Aprecierea și Estimarea cererii de servicii.
SURSA: Publicația lunară DGECFIN-Bruxelles, privind rezultatele anchetelor de conjunctură (Ianuarie 2006)

*****
INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ
 Bulevardul Libertății nr.16, sector 5, București
 Telefon: 318.18.71/317.77.70; Fax: 40.1-318.18.51
 e-mail: romstat@insse.ro; http://www.insse.ro
 ISSN: 1584 – 6695

*****
Direcția Statisticii Structurale de Întreprindere
Responsabil publicație: Gheorghita BRĂILEANU
Redactare publicație: Gheorghita BRĂILEANU
Procesare și tehnoredactare: Elena MITU, Gheorghita BRĂILEANU,
 Gheorghita CĂLIN

*****

ANCHETA DE CONJUNCTURĂ ÎN CONSTRUCȚII

Ancheta de conjunctură în construcții se bazează pe estimările managerilor de întreprinderi, cu privire la tendința de evoluție a activității economice. Ancheta s-a efectuat pe un eșantion de 1054 agenți economici, reprezentativ pe ansamblul sectorului. Mărimea eșantionului a fost stabilită astfel încât eroarea de estimare maxim admisă este $\pm 5\%$ la nivel total sector. S-a utilizat sondajul stratificat simplu aleator, iar variabilele de stratificare sunt activitatea și mărimea întreprinderii. Pentru obținerea rezultatelor agregate, răspunsurile întreprinderilor sunt ponderate cu variabila de selecție, respectiv numărul de salariați. Proporția alternativelor de evoluție (creștere, stabilitate, scădere) reprezintă ponderea întreprinderilor (care au ales alternativa respectivă) în volumul de activitate al sectorului.

Diferența procentuală între alternativele extreme (% creștere - % scădere) constituie soldul conjunctural, care exprimă tendința de evoluție a indicatorilor față de perioada de referință.

Anchetele de conjunctură sunt realizate în cofinanțare, cu contribuția Comisiei Europene-DGECFIN (Bruxelles).

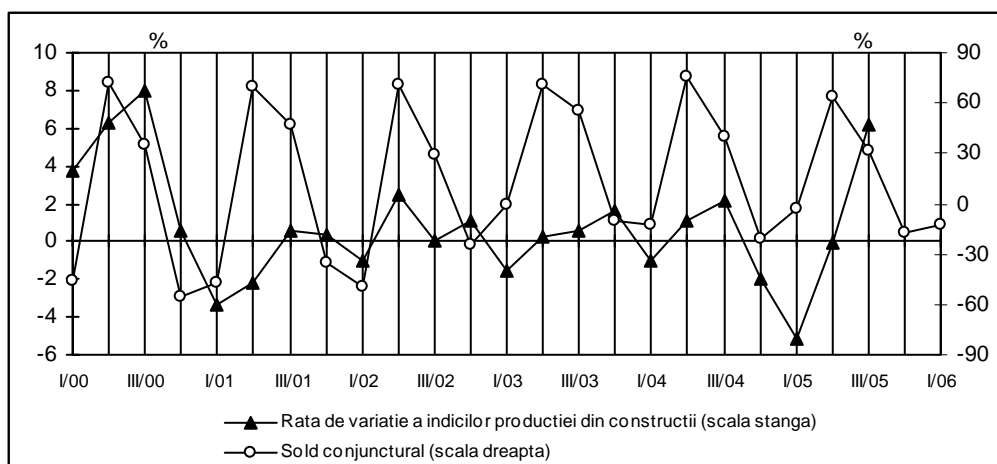
- Tendințe în evoluția activității economice în trimestrul I 2006 -

Potrivit opiniilor managerilor exprimate în ancheta efectuată în luna ianuarie 2006, în activitatea din construcții se păstrează trendul descendent caracteristic sezonului rece.

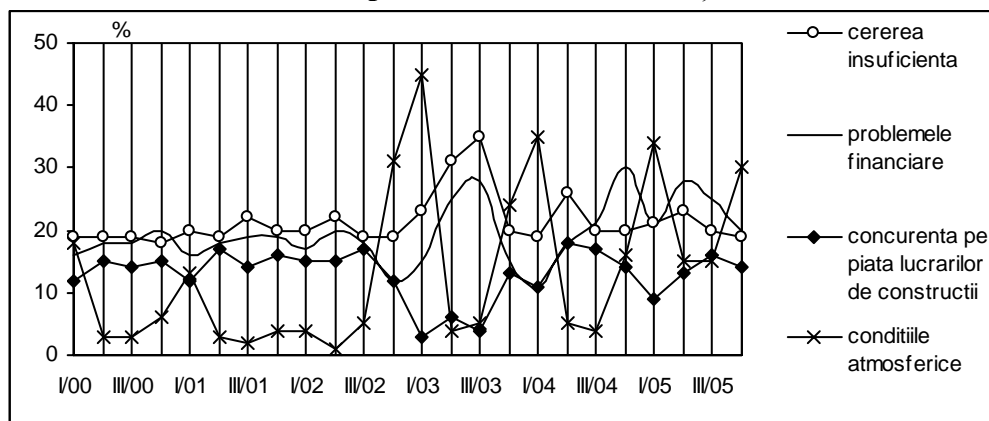
Astfel, pentru următoarele trei luni, se estimează o tendință de scădere a volumului producției din sectorul de construcții (sold conjunctural -12%). De asemenea, se preconizează și diminuarea numărului de salariați pe total activitate, conform soldului conjunctural de -10%.

Stocul de contracte și comenzi va avea o tendință de stabilitate pentru trimestrul I 2006.

Estimările privind volumul producției comparativ cu rata de variație a indicilor producției din construcții

Principalele cauze de limitare a activității proprii de producție a întreprinderilor din construcții

Indicatorul de confidență este un indicator compus, calculat conform metodologiei (pentru construcții), ca medie aritmetică a soldurilor conjuncturale privind estimarea numărului de salariați și aprecierea stocului de contracte și comenzi.

Acest indicator sintetic este utilizat pentru o mai bună interpretare a schimbărilor suferite de climatul afacerilor.

INDICATORUL DE CONFIDENȚĂ PENTRU ȚĂRILE UNIUNII EUROPENE, A CELOR DIN ZONA DE INFLUENȚĂ EURO ȘI PENTRU VIITOARELE STATE MEMBRE U.E. (BULGARIA, ROMÂNIA)

%, serii ajustate sezonier

Indicatorul de confidență	Începând cu data de 01/1990					2005												2006
	Minim		Media	Maxim														
	Val.	Data		Val.	Data	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	01
UNIUNEA EUROPEANĂ	-42	10/93	-20	3	02/90	-10	-10	-10	-11	-11	-12	-11	-9	-7	-7	-3	-5	-4
ZONA EURO	-44	08/96	-20	4	03/90	-12	-12	-12	-12	-12	-13	-12	-9	-8	-8	-3	-6	-4
BULGARIA	-56	03/93	-28	6	07/05	-9	-6	1	1	-1	1	6	-3	-3	-2	-2	-1	-2
ROMANIA	-60	09/99	-9	35	06/96	-12	-16	-15	-18	-18	-18	-16	-9	-12	-11	-9	-9	-7

SURSA: Publicația lunară a DGECFIN-Bruxelles, privind rezultatele anchetelor de conjunctură (Ianuarie 2006). Valorile pentru România sunt calculate pe baza datelor lunare transmise de INS la DGECFIN.

Politici manageriale actuale și de perspectivă

Pentru a avea o imagine de ansamblu mai completă asupra situației întreprinderilor din sectorul construcții, conducătorii acestora au fost rugați să răspundă și la unele întrebări legate de politica managerială.

* Din sintetizarea opiniilor exprimate, constatăm că în anul 2005 la majoritatea întreprinderilor care au răspuns la anchetă (88% din totalul acestora), ponderea materiilor prime și materialelor importate în totalul celor utilizate este sub 20% (media pe total activitate este 10%, dar se ajunge la 26% pentru lucrările de finisare).

Activitatea de marketing s-a desfășurat în cea mai mare parte cu forțe proprii, ca și în anul precedent (94% din total întreprinderi), 4% au avut sprijinul Camerei de Comerț, iar 2% au recurs la serviciile firmelor specializate.

Ponderea angajaților străini care au lucrat în cadrul firmelor de construcții în anul 2005 este de 1% pentru grupul de manageri, 1% pentru personalul tehnic și 2% pentru muncitori. La unitățile cuprinse în intervalul 250-499 salariați se depășește această medie pentru manageri (2%) și tehnicieni (4%), iar la cele mari, de 500 salariați și peste, 7% dintre muncitori sunt angajați străini.

Referitor la utilizarea sistemului european privind garantarea calității produselor (ISO 9000,9001,9002), în anul 2005 majoritatea întreprinderilor s-au preocupat de introducerea și folosirea acestuia, aflându-se în diferite stadii și anume: 8% în faza de documentare, 3% în cea de proiectare, 10% sunt în stadiul implementării și 66% în cel de certificare a sistemului. Doar 13% dintre unitățile repondente nu-și pun încă problema utilizării acestui sistem, față de 34% în anul anterior.

Aceste preocupări vor continua, conform părerii managerilor exprimate în legătură cu diverse cheltuieli prognozate a se efectua în anul 2006 pentru modernizarea și creșterea eficienței întreprinderilor pe care le conduc.

Astfel, pentru “sistemul urmăririi calității”, 40% dintre opinii se îndreaptă spre cheltuieli mai mari decât în anul 2005 și 41% spre cheltuieli cel puțin egale.

Pentru “informatizare”, “pregătirea forței de muncă” și “publicitate” 45%, 44% respectiv 50% apreciază că vor cheltui la fel ca în 2005, iar 30%, 29% respectiv 23%, chiar mai mult.

Referitor la cheltuielile pentru “consultanță managerială” și la cele de “cercetare-dezvoltare”, 36% respectiv 32% din cei care și-au exprimat opiniile preconizează cheltuieli aproximativ egale cu cele din 2005 și 47% respectiv 49% consideră că nu vor face deloc asemenea cheltuieli.

* Managerii întreprinderilor care au răspuns la anchetă au aproximat în proporție de 68% că vor efectua **investiții** în mijloace fixe în anul 2006. Dintre aceștia, 38% estimează că investițiile vor fi mai mari ca cele din anul precedent (în condiții comparabile de preț), 55% că vor fi aproximativ egale și 7% că vor fi mai mici, deci un sold conjunctural pozitiv, de +31%. O tendință pozitivă, ca și pe total, constatăm și pe fiecare grupă de mărime a întreprinderilor.

Principalele **surse de finanțare** pentru investițiile prevăzute a se efectua în anul 2006 în sectorul de construcții sunt sursele proprii (82% din total) compuse din: profit (49%), amortizarea mijloacelor fixe (25%) și fonduri din vânzarea activelor (8%). Dintre sursele externe ponderea cea mai mare o dețin creditele bancare, cu 14% din total.

Reinvestirea profitului este principala modalitate de finanțare a investițiilor și în structura pe grupe de mărime a întreprinderilor. La întreprinderile mici (cu mai puțin de 50 salariați), ponderea profitului reinvestit ajunge la 57% din totalul surselor de finanțare prevăzute de acestea. Tot la această grupă de întreprinderi și creditele bancare vor avea o pondere însemnată, 25% din total. Întreprinderile mijlocii (cuprinse între 50 și 249 salariați) vor apela și ele la credite bancare pentru efectuarea de investiții, peste media sectorului (20% din total).

Destinațiile principale ale investițiilor prevăzute pentru anul 2006 de către întreprinderile de construcții vor fi înlocuirea mașinilor, utilajelor și echipamentelor vechi din dotare (33% din total), achiziționarea de utilaje pentru creșterea capacității fără diversificarea producției (17%) și cu diversificarea producției (11%).

Analizând structura investițiilor pe grupe de mărime a întreprinderilor, constatăm că întreprinderile mici vor avea o pondere mai mare, decât cea la nivelul sectorului, pentru achiziționarea de utilaje pentru creșterea capacității fără diversificarea producției (23%). De asemenea, atât întreprinderile mici, cât și cele mijlocii vor depăși ponderea pe total activitate de construcții pentru achiziționarea de utilaje pentru creșterea capacității cu diversificarea producției (19%, respectiv 18%).

O parte însemnată dintre unitățile care estimează că vor face investiții în anul 2006 menționează și **cauze** de limitare a mărimii acestora, cele mai des întâlnite fiind: costul ridicat al investițiilor și profitul scăzut (41%, respectiv 24% din total cauze).

ANEXA 1

**ESTIMAREA PRINCIPALILOR INDICATORI DIN ACTIVITATEA DE CONSTRUCȚII, PE TOTAL,
FORME DE PROPRIETATE (A) ȘI GRUPE DE MĂRIME A ÎNTREPRINDERILOR (B)
-SOLDURI CONJUNCTURALE-**

%, serii neajustate

	2003				2004				2005				2006
	01	04	07	10	01	04	07	10	01	04	07	10	01
PRODUCTIA													
TOTAL	-1	71	55	-10	-13	76	40	-21	-3	64	32	-17	-12
A.													
-întrepr. cu capital majoritar de stat	41	60	56	-7	-13	87	40	-11	-9	63	27	-56	-38
-întrepr. cu capital majoritar privat	-5	72	55	-10	-13	73	40	-22	-2	64	33	-13	-9
B.													
- sub 50 salariați	-17	61	56	0	-1	64	30	-27	-7	51	24	-25	-19
- 50-249 salariați	6	70	53	2	-7	70	44	-30	4	57	27	-21	-20
- 250-499 salariați	0	82	74	-14	-20	77	23	-44	-15	59	17	-39	-31
- 500 sal. și peste	1	70	48	-28	-28	88	49	8	-3	85	53	8	21
STOCUL DE CONTRACTE ȘI COMENZI													
TOTAL	4	67	50	-1	4	58	28	-17	-2	50	24	-15	4
A.													
- întrepr. cu capital majoritar de stat	19	60	52	-4	3	82	32	3	-12	65	10	-57	-2
- întrepr. cu capital majoritar privat	2	67	50	-1	4	53	28	-19	-1	49	25	-11	5
B.													
- sub 50 salariați	-14	57	51	0	7	50	20	-26	-6	48	22	-25	-14
- 50-249 salariați	6	70	52	8	1	57	31	-27	6	43	20	-22	-9
- 250-499 salariați	1	79	63	-3	8	58	20	-24	-4	63	2	-37	7
- 500 sal. și peste	10	62	41	-13	1	62	34	10	-9	54	41	16	42
NUMARUL DE SALARIAȚI													
TOTAL	-28	40	22	-9	-23	38	16	-18	-15	29	12	-19	-10
A.													
- întrepr. cu capital majoritar de stat	-3	39	25	-7	-27	37	0	-3	-22	-2	3	-40	-40
- întrepr. cu capital majoritar privat	-31	40	22	-9	-22	38	18	-19	-14	32	13	-17	-7
B.													
- sub 50 salariați	-15	30	30	8	-5	32	16	-13	-11	19	11	-14	-13
- 50-249 salariați	-23	44	28	-9	-22	35	21	-28	-17	27	11	-22	-22
- 250-499 salariați	-31	44	18	-5	-31	34	17	-37	-26	37	1	-25	-20
- 500 sal. și peste	-37	39	11	-25	-33	45	10	-1	-11	34	21	-19	18

**PRINCIPALII INDICATORI DIN SECTORUL CONSTRUCȚII,
PE ACTIVITĂȚI ȘI DOMENII, ÎN TRIMESTRUL I 2006
-SOLDURI CONJUNCTURALE-**

%, serii neajustate

	Estimarea producției	Estimarea stocului de contracte și comenzi	Estimarea numărului de salariați	Estimarea prețurilor
TOTAL CONSTRUCȚII	-12	4	-10	34
A. ACTIVITĂȚI				
Organizarea de șantier și pregătirea terenului	-8	-8	0	41
Construcții de clădiri sau părți ale acestora; geniu civil	-10	9	-9	35
Lucrări de instalații pentru clădiri	-14	-7	-11	28
Lucrări de finisare	-13	-9	-4	46
Închirierea utilajelor de construcții și demolare, cu personalul aferent	-37	-33	-27	26
B. DOMENII				
Clădiri rezidențiale	-29	-4	-23	32
Clădiri nerezidențiale	-14	0	-14	34
Construcții ingineresti	-6	9	-4	36

*****

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Bulevardul Libertății nr.16, sector 5, București
 Telefon: 318.18.71/317.77.70; Fax: 40.1-318.18.51
 e-mail: romstat@insse.ro; http://www.insse.ro
 ISSN: 1222 - 7668

Direcția Statisticii Structurale de Întreprindere

Responsabil publicație: Olga NEDELEA
 Redactare publicație: Olga NEDELEA
 Procesare și tehnoredactare: Elena MITU, Olga NEDELEA,
 Gheorghita CĂLIN

*****